

Klasa 4 - 11.12 (piątek)

Godzina:

Dzisiaj spotkanie *online* na Teams
(+whiteboard.fi)

8:55

Co będzie? Liczby rzymskie - odczytywanie liczb *rzymskich*

Pamiętaj, że dokładne notatki o liczbach rzymskich są zamieszczone na wcześniejszych lekcjach.

Notatki z dzisiejszej lekcji
(były dodane wczoraj, ale przecie wczoraj była kartkówka)

PRZYPOMNIENIE

W systemie rzymskim zapisu liczb mamy

7 cyfr

1

5

10

50

100

500

1000

Jest **6** liczb, które powstają przez *odejmowanie*:

4 **IV**

1 odj te od 5

40 **XL**

10 odj te od 50

400 **CD**

100 odj te od 500

9 **IX**

1 odj te od 10

90 **XC**

10 odj te od 100

900 **CM**

100 odj te od 1000

Odczytywanie liczb rzymskich

Idąc od lewej strony odczytujemy poszczególne cyfry lub grupy cyfr i dodajemy je:

- Ⓟ **XXXIX**
- Ta liczba to **NIE jest** $10+10+10+1+10$
Musisz tam rozpoznać grupę cyfr, czyli IX - 9
Prawidłowo więc: $10+10+10+9 = 39$

- Ⓟ **MCMLXXXIX**
- $1000+900+50+10+10+10+9 = 1989$

- Ⓟ **MMCDXCIV**
- $1000+1000+400+90+4 = 2494$

↓
Co to są grupy cyfr?

To 6 liczb powstałych przez odejmowanie:

IV - 4
IX - 9
XL - 40
XC - 90
CD - 400
CM - 900

Mamy je widzieć od razu!

Ⓟ

$$\begin{array}{c} \text{MMMXLIV} \\ \swarrow \quad \searrow \quad \swarrow \quad \swarrow \quad \searrow \\ 1000+1000+1000+40+4 = 3044 \end{array}$$

W tej liczbie nie było setek - musieliśmy wstawić 0

Ⓟ

$$\begin{array}{c} \text{MV} \\ \swarrow \quad \searrow \\ 1000+5 = 1005 \end{array}$$

W tej liczbie nie ma setek i dziesiątek - musimy wstawić zera.

Ⓟ

MMM

$$1000+1000+1000 = 3000$$

W tej liczbie nie ma setek, dziesiątek i jedności - musimy wstawić zera.